

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሁለተኛ ዓመት ቁጥር 12
አዲስ አበባ — የካቲት ፯ ቀን ፲፱፻፹፮

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

2nd Year No. 12
ADDIS ABABA - 15th February, 1996

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፳፬/፲፱፻፹፮ ዓ.ም.
የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ማቋቋሚያ
አዋጅ ገጽ ፻፳፮

CONTENTS

Proclamation No. 24/1996
Federal Judicial Administration Commission
Establishment Proclamation Page 125

አዋጅ ቁጥር ፳፬/፲፱፻፹፮

የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ማቋቋሚያ አዋጅ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ
መንግሥት ነጻ የዳኝነት አካል የተቋቋመ በመሆኑ፤

ይህንኑ በሕገመንግሥት የተረጋገጠውን የዳኝነት ነጻነት
ለማረጋገጥ ከሚያስችሉት መሠረታዊ ጉዳዮች አንዱና ዋናው
የዳኞች አስተዳደርን ከማናቸውም የመንግሥት አካል ወይም
ባለሥልጣን ተጽዕኖ ነጻ በሆነ ሁኔታ እንዲመራ ማድረግ በመሆኑ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ
መንግሥት አንቀጽ ፶፮(፩) መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ማቋቋሚያ
አዋጅ ቁጥር ፳፬/፲፱፻፹፮” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

፩. “የዲሲፕሊን ጥፋት” ማለት በዲሲፕሊንና በሥነ ምግባር
ደንብ የተመለከተው ጥፋት ሲሆን በወንጀል ተከሶ ጥፋት
ኝነቱ የተረጋገጠበትን፤ በጉቦና በአማላጅ የሚሠራን፤
በዘር፣ በሃይማኖት፣ በጾታና በፖለቲካ አመለካከት
አድልዎ የሚያደርግን ወይም ባለጉዳይ የሚያጉላላን
ይጨምራል፤

PROCLAMATION NO. 24/1996

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE ESTABLISHMENT OF THE FEDERAL JUDICIAL ADMINISTRATION COMMISSION

WHEREAS, an independent judiciary is established
under the Constitution of the Federal Democratic Republic of
Ethiopia;

WHEREAS, one, and the major, of the fundamental
factors that help to realize the constitutionally guaranteed
independence of the judiciary is to have judicial adminis-
tration directed in a way free from the influence of Govern-
ment organs or officialdom;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1)
of the Constitution of the Federal Democratic Republic of
Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the “Federal Judicial
Administration Commission Establishment Proclamation
No. 24/1996.”

2. Definitions

In this Proclamation:

1) “Breach of Discipline” means a breach as specified in
the Disciplinary and Code of Conduct Rules and
includes a judge who is found guilty of an offence he is
charged with, yields to bribes and go-betweens,
practises favouritism on account of race, religion, sex
and political outlook or frustrates parties to a case
brought before him;

የገጽ ዋጋ } 1.60
Unit Price }

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፱፻፹፮
Negarit G.P.O.Box 80,001

፪. “ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ማነስ” ማለት በዲ.ሲ.ፕ ሊንና በሥነ ምግባር ደንብ የተመለከተው ሲሆን በዳኝነት ሥራው ላይ ሙያው ከሚጠይቀው የትምህርትና የልምድ ችሎታ በታች የሆነ የሕግና የፍሬ ነገር ስሕተት የሚፈጽምን ወይም ከሚገባው ጊዜ በላይ ክርክር የሚያራዝምን ይጨምራል።

፫. የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ መቋቋም
የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ (ከዚህ በኋላ “ጉባዔው” እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

፬. የጉባዔው አባላት

- ፩. ጉባዔው የሚከተሉት አባላት ይኖሩታል፡
 - ሀ) የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ሰብሳቢ
 - ለ) የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዚዳንት አባል
 - ሐ) የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሦስት አባላት ”
 - መ) ከፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞች በሥራ ቀደምትነት ያለው አንድ ዳኛ ”
 - ሠ) የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ”
 - ረ) ከፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኞች በሥራ ቀደምትነት ያለው አንድ ዳኛ ”
 - ሰ) የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ”

፪. ጉባዔው የራሱን ፀሐፊ ከአባላቱ መካከል ይመርጣል።

፫. ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዚዳንት ሰብሳቢውን ተክቶ ይሰራል።

፭. የጉባዔው ሥልጣንና ተግባር

ጉባዔው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፡

- ፩. በጉባዔው አባላት ከተጠቆሙ ዕጩዎች መካከል በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳ መሠረት ለዳኝነት ብቁ የሆኑትን ዕጩ ዳኞች ይመርጣል፤
- ፪. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፹፩(፱) መሠረት የክልል ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ በሚያቀርብለት የክልል ጠቅላይና ከፍተኛ ፍርድ ቤት እጩ ዳኞች ላይ አስተያየቱን ይሰጣል፤
- ፫. የፌዴራል ዳኞች የሚመሩበትን የዲ.ሲ.ፕ.ሊንና የሥነ ምግባር ደንብ ያወጣል፤
- ፬. ስለፌዴራል ዳኞች ዝውውር ፣ ደመወዝ ፣ አበል ፣ የደረጃ ዕድገት ፣ ህክምናና ምደባ ይወስናል፤
- ፭. በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ መሠረት የሚቀርቡ ጉዳዮችን መርምሮ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፸፱(፱) መሠረት ይወስናል፤ ውሳኔው በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት እስከሚጸድቅ ድረስ ዳኛውን ከሥራ ለማገድ ይችላል። ዝርዝሩ በዳኞች የዲ.ሲ.ፕ.ሊንና የሥነ ምግባር ደንብ ይወስናል።

፮. የጉባዔው ስብሰባ

- ፩. ጉባዔው በወር አንድ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል፤ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል።
- ፪. ከጉባዔው አባላት አብዛኛዎቹ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል።
- ፫. የጉባዔው ውሳኔዎች በድምፅ ብልጫ ያልፋሉ፤ ሆኖም ድምጽ እኩል በኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ውሳኔ ድምጽ ይኖረዋል።
- ፬. የዲ.ሲ.ፕ.ሊን ክስ የቀረበበት ማንኛውም የጉባዔ አባል ዳኛ ጉዳዩ በሚታይበት ጊዜ በጉባዔው ስብሰባ ላይ በአባልነት መቀመጥ አይችልም።

2) “Manifest Incompetence and Inefficiency” means what is specified in the Disciplinary and Code of Conduct Rules and includes a judge who commits an error of law and fact unbecoming to the competence by training and experience which the profession requires or who unduly delays the disposal of cases.

3. *Establishment of the Judicial Administration Commission*
The Federal Judicial Administration Commission (hereinafter referred to as “the Commission”) is hereby established.

4. *Members of the Commission*

- 1) The Commission shall have the following members:
 - (a) the President of the Federal Supreme Court Chairman
 - (b) the Vice-President of the Federal Supreme Court Member(s)
 - (c) three members of the House of Peoples’ Representatives ”
 - (d) the most senior judge of the Federal Supreme Court ”
 - (e) the President of the Federal High Court ”
 - (f) the most senior judge of the Federal High Court ”
 - (g) the President of the Federal First Instance Court ”

2) The Commission shall select its own Secretary from among its members.

3) The Vice-President of the Supreme Court shall serve in the Chairman’s stead while he is absent.

5. *Powers and Duties of the Commission*

The Commission shall have the following powers and duties:

- 1) to select those who qualify for judgeship in accordance with Article 8 of this Proclamation from among candidates nominated by members of the Commission;
- 2) to forward its opinion on the list of Regional Supreme and High Court candidate-judges, submitted to it by a Regional Judicial Administration Commission pursuant to article 81 (4) of the Constitution;
- 3) to issue the Disciplinary and Code of Conduct Rules for federal judges;
- 4) to decide on the transfer, salary, allowance, promotion, medical benefits and placement of federal judges;
- 5) to examine and decide, in accordance with Article 79 (4) of the Constitution, matters presented to it pursuant to article 9 herein. It may suspend a judge until the decision is approved by the House of Peoples’ Representatives, subject to details to be determined in the Disciplinary and Code of Conduct Rules.

6. *Meetings of the Commission*

- 1) The Commission shall hold a regular meeting once in a month; however, it may meet at any time where found necessary.
- 2) There shall be a quorum where a majority of the members of the Commission are present.
- 3) Decisions of the Commission shall be passed by a majority vote; in case of a tie, however, the Chairman shall have a casting vote.
- 4) A judge who is a member of the Commission, and against whom disciplinary proceedings are instituted, may not sit in meetings of the Commission while his case is under investigation.

፭. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፣ (፪) ፣ (፫) እና (፬) ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ፣ ጉባዔው የራሱን የሰብሰባ ሥነሥርዓት ደንብ ማውጣት ይችላል ።

፮. የጉባዔው ሰብሰቢ ሥልጣንና ተግባር

የጉባዔው ሰብሰቢ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፤

- ፩. የጉባዔውን ጽሕፈት ቤት በበላይነት ይመራል ፣ ይቆጣጠራል፤
- ፪. የጉባዔውን ሰብሰባ ይጠራል ፣
- ፫. የጉባዔውን ሰብሰባ በሊቀ መንበርነት ይመራል ፣
- ፬. በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፭(፩) መሠረት በጉባዔው አባላት የተጠቆሙትን ግለሰቦች አጭር የሕይወት ታሪክ መግለጫ አዘጋጅቶ ለጉባዔው ያቀርባል ፣ በጉባዔው የተመረጡትን ዕጩ ዳኞች ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ያቀርባል።

፯. ለዳኝነት ለመመረጥ የሚያበቁ ሁኔታዎች

- ፩. የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የፌዴራል ዳኛ ሆኖ ሊሾም ይችላል ፣
 - ሀ) ለሕገ መንግሥቱ ታማኝ የሆነ ፣
 - ለ) በሕግ ትምህርት የሰለጠነ ወይም በልምድ በቂ የሆነ የሕግ ዕውቀት ያለው ፣
 - ሐ) በታሪክነቱ ፣ በፍትሐዊነቱና በሥነ ምግባሩ መልካም ስም ያተረፈ ፣
 - መ) በዳኝነት ሙያ ለመሰማራት ፈቃደኛ የሆነ ፣ እና
 - ሠ) ዕድሜው ከ፳፭ ዓመት ያላነሰ ።
- ፪. ማንኛውም ሰው በመንግሥት ሕግ አውጭ ወይም አስፈጻሚ ውስጥ ወይም በማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት በአባልነት በሚያገለግልበት ጊዜ አጣምሮ የዳኝነት ሥራ ሊሠራ አይችልም ።

፱. የዳኞች ከሥራ መሰናበት

- ማንኛውም የፌዴራል ዳኛ ከሥራ የሚሰናበተው በሚከተሉት ምክንያቶች ይሆናል ፣
 - ፩. ሥራውን ለመልቀቅ ሲፈልግ የሁለት ወር የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ፣
 - ፪. ዕድሜው ስድሳ (፳) ዓመት ሲሞላው ፣
 - ፫. በሕመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን አይችልም ተብሎ ሲወሰን ፣
 - ፬. የዲሲፕሊን ጥፋት ፈጽሞ ሲገኝ ፣
 - ፭. ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና አንስታል ተብሎ ሲወሰን ፣
 - ፮. የዳኞች የዲሲፕሊንና የሥነ ምግባር ደንብን ተላልፎ ሲገኝ።

፲. አቤቱታ ስለማቅረብ

ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ የተመለከቱትን ተላልፎ በሚገኝ የፌዴራል ዳኛ ላይ ለጉባዔው አቤቱታ ማቅረብ ይችላል።

፲፩. ቃለ መሐላ

ዳኞች ሥራቸውን ከመጀመራቸው በፊት የሚከተለውን ቃለ መሐላ ይፈጽማሉ ፣

እኔ.....በዛሬው ዕለት..... ፍርድ ቤት ዳኛ በመሆን ተሹሜ ሥራዬን ስጀምር የተጣለብኝን ከፍተኛ ኃላፊነት በታማኝነት ለመፈጸም ቃል እገባለሁ ።

5) Without prejudice to the other provisions of this Article, the Commission may draw up its own rules of procedure.

7. Powers and Duties of the Chairman

The Chairman shall have the following powers and duties:

- 1) to direct, as the superior authority, and supervise the Secretariat of the Commission;
- 2) to convene the meetings of the Commission;
- 3) to preside over the meetings of the Commission;
- 4) to prepare and present to the Commission the profile of candidate-judges nominated by the members of the Commission; present to the Prime Minister candidate-judges selected by the Commission.

8. Criteria of Election for Judgeship

- 1) Any Ethiopian who:
 - (a) is loyal to the Constitution;
 - (b) has legal training or acquired adequate legal skill through experience;
 - (c) has a good reputation for his diligence, sense of justice and good conduct;
 - (d) consents to assuming judgeship; and
 - (e) is not under 25 years of age
 may be appointed as a federal judge.
- 2) No person may simultaneously assume judgeship while serving in the legislative or executive branches of government or while a member of any political organization.

9. Termination of Tenure

The tenure of any federal judge may be terminated only on the following grounds:

- 1) upon resignation, subject to a two-month prior notice;
- 2) where he has attained the age of 60;
- 3) where it is decided that he is incapable of properly discharging his duties due to illness;
- 4) where he has committed a breach of discipline;
- 5) where it is decided that he is of manifest incompetence and inefficiency;
- 6) where he has transgressed the Disciplinary and Code of Conduct Rules for judges.

10. Lodging of Complaints

Any person may lodge a complaint with the Commission against a federal judge having transgressed what is provided for under Article 9 herein.

11. Oath

Judges shall take the following oath prior to assuming their duties:

I, ———, upon my appointment and assumption of duty as judge of ——— Court, on this day, pledge to discharge with dedication the heavy responsibility entrusted to me.

፲፪. የተሻሩ ሕጎች

አዋጅ ቁጥር ፳፫/፲፱፻፹፬ በዚህ አዋጅ ተሸራል ።

፲፫. መብትና ግዴታ ስለማስተላለፍ

በአዋጅ ቁጥር ፳፫/፲፱፻፹፬ የተቋቋመው የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ መብትና ግዴታ በዚህ አዋጅ ለተቋቋመው ጉባዔ ተላልፏል ።

፲፬. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከየካቲት ፯ ቀን ፲፱፻፹፰ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ የካቲት ፯ ቀን ፲፱፻፹፰ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

12. *Repeal*

Proclamation No. 23/1992 is hereby repealed.

13. *Transfer of rights and Obligations*

The rights and obligations of the Judicial Administration Commission established under Proclamation No. 23/1992 are hereby transferred to the Commission.

14. *Effective Date*

This Proclamation shall come into force as of the 15th day of February, 1996.

Done at Addis Ababa, this 15th day of February, 1996

NEGASO GIDADA (DR.)

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE